

ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шурои диссертационии 6D.KOA-020-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертасияи Асозода Ҳотам Раҷаб дар мавзуи «Мир Сайд Алии Ҳамадонӣ ва ҳусусиятҳои жанрию мавзуии осори бадеи ӯ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илми филология, аз рӯйи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ.

Диссертасияи Асозода Ҳотам Раҷаб ба омузиши зиндагинома ва ҳусусиятҳои жанрию мавзуии осори яке аз адібони садаи XIV-и машриқзамин Мир Сайд Алии Ҳамадонӣ ва таъйини саҳми ӯ дар инкишофи адабиёти замонаш ихтисос дорад. Омузиши шахсият ва зиндагиномаи Мир Сайд Алии Ҳамадонӣ ва таъйини саҳми ӯро дар инкишофи осори бадеи ин давра муҳим ва саривактӣ арзёбӣ намудан мумкин аст. Аз ин ҷиҳат, метавон мавзуи диссертасияи мазкурро муҳим баррасӣ намуд, зоро инкишофи равандҳои адабиётро наметавон бидуни шинохти воқеиу илмии масири таҳаввули жанрҳои он муайян намуд.

Аз муҳтавои диссертасия маълум мегардад, ки Мир Сайд Алии Ҳамадонӣ бештар тавассути осори манзуму мансури адабиаш, ба мисли “Захират-ул-мулук”, “Фусус-ул-ҳикам”, “Асрор-ун-нуқта”, Мирот-ут-тоибин”, “Сайр-ут-тоибин”, рисолаҳои “Кашф-ул-ҳақоик”, “Вучудия” “Куддусия”, “Авроди фатҳия”, “Авроди асрия”, “Истилоҳоти сӯфия”, “Чил мақоми сӯфия”, “Даво-ул-кулуб”, “Муродоти “Девон”-и Ҳофиз”, “Минҳоч-ул-орифин”, “Рисолаи футувват” ва маҷмуаи муросилоти адаб таҳти унвони “Мактуботи амирия” на танҳо дар адабиёти асримиёнагӣ, балки дар давраҳои баъдии таърихии адабиёти тоҷик низ шуҳрат пайдо кардаанд.

Дар диссертасияи мазкур дар баробари таҳқиқи рӯзгор ва осор, баҳусус, ҳусусиятҳои жанрию мавзуии осори бадеи Мир Сайд Алии Ҳамадонӣ, ҳамчунин, мавзуи инкишофт ва таҳаввулоти осори манзуму мансури яке аз давраҳои таърихӣ, яъне давраи Темуриён мавриди баррасӣ қарор гирифтааст.

Диссертатсия дар адабиётшиносии тоҷик нахустин таҳкиқи мӯкаммал оид ба ҳусусиятҳои жанрию мавзуии осори бадеии Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ буда, дар он масъалаҳои заминаҳои фикрӣ ва ақидатӣ, пайравони андеша ва ҷаҳонбинӣ, шинохти илмии шаҳсияти адабии Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ ва таҳкиқу нашри осори ӯ, ҳусусиятҳои жанрии осори бадеии нависанда, ҷеҳраи шоирии Алии Ҳамадонӣ, шеърҳои таркиби асарҳои мансур ва масъалаи интисоби ашъор, табақабандии жанрии осори манзуми Ҳамадонӣ, мавзуоти меҳварӣ ва муҳтассоти ҳунарии осори адабии Алии Ҳамадонӣ, ки мабоҳиси аслии таҳкиқро ташкил додаанд, мавриди пажуҳиш қарор гирифтаанд.

Диссертатсия ва автореферати Асозода Хотам Раҷаб дар мавзуи «Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ ва ҳусусиятҳои жанрию мавзуии осори бадеии ӯ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илми филология аз рӯи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти № 267 тасдик шудааст, мувофиқат менамояд.

Муҳтавои асосии диссертатсия дар 36 мақолаи муаллиф, аз ҷумла 20 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандай Комиссияи олии атtestатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 16 китоб ва 2 монография инъикос ёфтааст. Автореферати диссертатсия ва мақолаҳои нашркардаи унвонҷӯ фарогири мазмуну муҳтавои диссертатсия мебошанд. Мақолаҳои илмии интишорёфтаи муаллиф ва теъдоди маводи чопшуҳда ба талаботи бандҳои 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат менамоянд.

Дар матни диссертатсияи Асозода Хотам Раҷаб истифодаи мавод бидуни ишора ба муаллиф ё маъхаз ба назар намерасад. Ин аз риоя шудани банди 37-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

Дар хулосаи диссертатсия дастовардҳои таҳқиқ ва моҳияти масъалаҳои меҳварӣ зикр ёфта, дурнамои мавзуи кори диссертационӣ таъйин шудааст. Аҳаммияти таҳқиқ, навғониҳои илмии диссертатсия ва арзиши амалии онро ба

назар гирифта, комиссияи экспертӣ ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи доктории Асозода Хотам Раҷаб дар мавзуи “Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ ва хусусиятҳои жанрию мавзуми осори бадеии ў” кори таҳқиқии анҷомёфта буда, ба талаботи Комиссияи олии аттестационии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгу мебошад ва онро барои дарёфти дараҷаи илми доктори илми филология аз рӯи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ ба ҳимоя пешниҳод кардан мумкин аст.

Комиссияи экспертӣ дар асоси банди 60-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Асозода Хотам Раҷаб дар мавзуи “Мир Сайид Алии Ҳамадонӣ ва хусусиятҳои жанрию мавзуми осори бадеии ў” барои дарёфти дараҷаи илми доктори илми филология дар ҷаласаи шурои диссертационии 6D.KOA-020-и назди Доғишгоҳи миллии Тоҷикистон тариқи овоздиҳии ошкоро ба ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳакқиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқиашон ба ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ мувофиқат доранд, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

- **Тағаймуродов Рустам Ҳакимович** – доктори илми филология, профессори кафедраи адабиёти тоҷики Муассисаи давлатии таълимии «Доғишгоҳи давлатии Боҳтар ба номи Носири Ҳусрав»;
- **Сайдҷаъфаров Озод Шовалиевич** – доктори илми филология, профессори кафедраи забони тоҷикии Доғишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон;
- **Нуров Нуралий Норовиҷ** – доктори илми филология, директори Институти илмӣ-тадқиқотии илмҳои ҷомеашиносии Муассисаи давлатии таълимии «Доғишгоҳи давлатии Ҳуҷанд ба номи академик Бобоҷон Гафуров».

3. Ба сифати муассисай пешбар **Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ** пешниҳод мешавад.

4. Барои гузоштани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферати он дар сомонаҳои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестацонии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳукуки дастнавис ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи эксперти:

доктори илми филология,

аъзои шурои диссертационӣ

Низомӣ М.З.

Аъзои комиссияи эксперти:

доктори илми филология, профессор,

узви шурои диссертационӣ

Махмадаминов А.С.

доктори илми филология, профессори

кафедраи таърихи адабиёти тоҷики факултети

филологияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Тоиров У.

«10» июни соли 2023.